

Preventivní prohlídky u praktických lékařů a stomatologů

VERZE 2024-01.1

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Klára Benešová ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Ondřej Šanca ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	-
Datum vytvoření dokumentu:	22. 11. 2023
Datum poslední aktualizace:	26. 8. 2024
Datum a vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů UZIS:	30. 4. 2024
Datum schválení poradou vedení UZIS:	30. 4. 2024
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	PSS-08-01
Klíčová slova	NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, prevence, preventivní prohlídka, praktický lékař, PL, PLDD, stomatolog, zubař
EuroVoc	NT2 prevence nemocí
Citace:	Benešová K., Jarkovský J., Klika P., Šanca O., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Preventivní prohlídky u praktických lékařů a stomatologů. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2023. Dostupné z: https://www.nzip.cz/clanek/1781-preventivni-prohlidky-prakticti-lekari-stomatologove . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/clanek/1781-preventivni-prohlidky-prakticti-lekari-stomatologove
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Datová sada slouží k hodnocení účasti populace ČR na preventivních prohlídkách u praktického lékaře a stomatologa od roku 2010 do posledního uzavřeného roku. Uživateli je umožněno údaje zjištěné v jednotlivých letech stratifikovat dle demografických charakteristik (pohlaví, věk, kraj bydliště).

1.2 Základní informace

V rámci zveřejňování dat z [Národního registru hrazených zdravotních služeb \(NRHZS\)](#) vznikla datová sada přinášející informace o provedených preventivních prohlídkách u jednotlivých zdravotně pojištěných osob v ČR ve formě anonymizovaných dat. Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Jeden záznam (řádek) datové sady obsahuje informaci o provedených preventivních prohlídkách u jedné zdravotně pojištěné osoby v průběhu jednoho roku; jde o tzv. osobo-rok. Prostřednictvím identifikátoru unikátní osoby tvořeného náhodně přiřazeným přirozeným číslem lze propojit záznamy téže osoby napříč celým dostupným časovým obdobím.

Preventivní prohlídka u praktického lékaře:

U zdravotně pojištěných osob je v jednotlivých letech sledováno vykazání alespoň jednoho kódu z následujícího seznamu výkonů:

- 01021 komplexní vyšetření praktickým lékařem
- 01022 opakované komplexní vyšetření praktickým lékařem
- 02021 komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost - dítě do 6 let
- 02022 opakované komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost - dítě do 6 let
- 02031 komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost - dítě nad 6 let
- 02032 opakované komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost - dítě nad 6 let

Osoba má nárok na 1 preventivní prohlídku každé 2 roky, u dětí do 3 let je frekvence preventivních prohlídek vyšší.

Preventivní prohlídka u stomatologa:

U zdravotně pojištěných osob je v jednotlivých letech sledováno vykazání alespoň jednoho kódu z následujícího seznamu výkonů:

- 00901 opakované komplexní vyšetření a ošetření registrovaného pojištěnce - preventivní prohlídka (do 1. 1. 2022), resp. preventivní prohlídka registrovaného pojištěnce (od 1. 1. 2022)
- 00946 opakované komplexní vyšetření a ošetření registrovaného pojištěnce - preventivní prohlídka I (do 1. 1. 2022), resp. preventivní prohlídka registrovaného pojištěnce - bez dokladu celoživotního vzdělávání (od 1. 1. 2022)

Dospělá osoba má nárok na 1 preventivní prohlídku a 1 pravidelnou prohlídku ročně, děti a těhotné ženy mají nárok na 2 preventivní prohlídky ročně.

Další informace k jednotlivým výkonům jsou k dispozici v [číselníku Ministerstva zdravotnictví](#), popř. na webových stránkách zdravotních pojišťoven v aktuální platné verzi (např. [seznam zdravotních výkonů VZP](#)).

1.3 Interpretace a informační hodnota a případné limity

Datová sada je odvozena z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS). Jeden záznam (řádek) zachycuje jeden rok zdravotně pojištěné osoby, tj. demografické charakteristiky platné v daném roce a přehled absolvovaných preventivních prohlídek v daném roce. Osoba má v datové sadě tolik záznamů, v kolika letech u ní bylo evidované zdravotní pojištění (od roku 2010).

Informace jsou dostupné pouze o provedených výkonech, které byly hrazené z veřejného zdravotního pojištění (tj. ne výkony u samoplátců).

1.4 Příklady použití

Na základě této datové sady lze hodnotit účast populace ČR na preventivních prohlídkách včetně časového vývoje. Kromě absolutního počtu preventivně vyšetřených osob lze hodnotit také podíl preventivně vyšetřených osob vůči celkovému počtu zdravotně pojištěných osob, a to souhrnně i s ohledem na pohlaví, věk a kraj bydliště (případně jejich kombinace).

Typické příklady využití dat:

- **Podíl populace s preventivní prohlídkou u praktického lékaře:** pro osoby zdravotně pojištěné ve vybraném roce hodnotíme, zda u nich byla v daném nebo předcházejícím roce provedena preventivní prohlídka. Preventivní prohlídky u praktického lékaře jsou hodnoceny v rámci dvouletého intervalu, jelikož osoba má nárok na všeobecnou preventivní prohlídku u praktického lékaře 1x za dva roky. Z tohoto důvodu nelze vyhodnotit účast za rok 2010, jelikož nejsou dostupná data za předchozí rok.
- **Podíl populace se zubní preventivní prohlídkou:** pro osoby zdravotně pojištěné ve vybraném roce hodnotíme, zda u nich byla v daném roce provedena preventivní prohlídka.

1.5 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických osob jsou data kompletně anonymizována. Časové údaje jsou prezentovány pouze v ročním souhrnu, geografické údaje pouze na úroveň kraje bydliště a věk není od 95 let dále rozlišován.

1.6 Klíčová slova dle MeSH (medicínsky specifický slovník)

NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, prevence, preventivní prohlídka, praktický lékař, PL, PLDD, stomatolog, zubař

1.7 Klasifikace dle EuroVoc (multidisciplinární slovník EU)

NT2 prevence nemocí

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1 x ročně za uzavřený kalendářní rok
 - Formát datové sady: csv
 - Počet záznamů: 145 898 592
-

- Počet popisných atributů: 7
- Velikost: 4,45 GB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

Z technického hlediska vzniká tato datová sada kombinací údajů z datové věty AB (hlavičky dokladů o poskytnutých zdravotních službách) a datové věty AC (řádky těchto dokladů s údaji o jednotlivých poskytnutých zdravotních službách) dle Datového rozhraní NRHZS, pro bližší informace viz dokumentaci na webové adrese <https://www.uzis.cz/index.php?pg=registry-sber-dat--narodni-registr-hrazenych-zdravotnich-sluzeb>.

4 Agregace a transformace dat

Detailní záznamy obsažené v datech NRHZS byly agregovány a transformovány do podoby, která umožňuje hodnotit účast na preventivních prohlídkách v populaci České republiky. Při identifikaci osob s preventivní prohlídkou a následném vytváření jednotlivých záznamů této datové sady byly využity definice uvedené v kapitole 1.2.

5 Atributy datové sady

1. Identifikátor unikátní osoby

- Název parametru: id_pacient
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: identifikátor unikátní osoby umožňující propojení záznamů napříč jednotlivými roky
- Možné hodnoty: přirozené číslo

2. Rok

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: hodnocený rok, ke kterému jsou vztaženy parametry popisující osobu (demografické charakteristiky, preventivní prohlídky)
- Možné hodnoty: 2010 až poslední uzavřený rok

3. Pohlaví

- Název parametru: pohlavi
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: pohlaví
- Možné hodnoty:
 - 1 – muž
 - 2 – žena

4. Věk

- Název parametru: vek
- Datový typ: numeric

- Popis parametru: věk k 31. 12. hodnoceného roku
- Možné hodnoty:
 - 0 až 95 let (u osob starších 95 let zůstává uvedena hodnota 95)

5. Kraj bydliště

- Název parametru: kraj_bydliste
- Datový typ: string
- Popis parametru: kraj bydliště v hodnoceném roce
- Možné hodnoty:
 - CZ010 – Hlavní město Praha
 - CZ020 – Středočeský kraj
 - CZ031 – Jihočeský kraj
 - CZ032 – Plzeňský kraj
 - CZ041 – Karlovarský kraj
 - CZ042 – Ústecký kraj
 - CZ051 – Liberecký kraj
 - CZ052 – Královéhradecký kraj
 - CZ053 – Pardubický kraj
 - CZ063 – Kraj Vysočina
 - CZ064 – Jihomoravský kraj
 - CZ071 – Olomoucký kraj
 - CZ072 – Zlínský kraj
 - CZ080 – Moravskoslezský kraj
 - CZ099 – neuvedeno

6. Preventivní prohlídka u praktického lékaře

- Název parametru: preventivni_prohlidka_PL
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: u osoby byla v hodnoceném roce vykázaná preventivní prohlídka u praktického lékaře pro dospělé nebo děti a dorost
- Možné hodnoty:
 - 0 – ne
 - 1 – ano

7. Preventivní prohlídka u stomatologa

- Název parametru: preventivni_prohlidka_stomatolog
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: u osoby byla v hodnoceném roce vykázaná preventivní prohlídka u stomatologa
- Možné hodnoty:
 - 0 – ne
 - 1 – ano